

Briselē, 2025. gada 9. septembrī
(OR. en)

12437/25

Starpiestāžu lieta:
2025/0524 (COD)

LIMITE

CLIMA 318
ENV 798
ENER 424
COMPET 834
IND 324
MI 615
CODEC 1197

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja
K-jas dok. Nr.:	11184/25
Temats:	GATAVOŠANĀS VIDES PADOMES 2025. GADA 18. SEPTEMBRA SANĀKSMEI Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar kuru groza Regulu (ES) 2021/1119, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru – vispārēja pieeja

I. IEVADS

1. ES savus klimata mērķrādītājus 2030. un 2050. gadam ir noteikusi Regulā (ES) 2021/1119, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru (“Eiropas Klimata akts”) ¹. Eiropas Klimata akta 4. panta 3. punktā ir noteikts, ka, lai sasniegtu klimatneitralitātes mērķi, ir jānosaka starpposma klimata mērķrādītājs 2040. gadam.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.)

2. Komisija 2024. gada 6. februārī publicēja paziņojumu “Rūpēs par nākotni: Eiropas 2040. gada klimata mērķrādītājs un ceļš uz klimatneitralitāti 2050. gadā, veidojot ilgtspējīgu, taisnīgu un pārticīgu sabiedrību”². Ņemot vērā zinātniskos ieteikumus, ko sniegusi Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos, un balstoties uz detalizētu ietekmes novērtējumu un ziņojumu par oglekļa budžetu, paziņojumā tika ierosināts 2040. gadam nospraust mērķrādītāju, kas paredz siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt par 90 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.
3. Komisija 2025. gada 2. jūlijā publicēja priekšlikumu³ grozīt Eiropas Klimata aktu (“EKA grozījums”), tajā iekļaujot iepriekš minēto 90 % mērķrādītāju, kā arī grozījumus spēkā esošās regulas 4. pantā ietvertajā elementu sarakstā, tostarp trīs elastības iespējas, kas palīdzēs sasniegt ES mērķrādītāju. Komisija nodrošina, ka šie elementi tiek pienācīgi atspoguļoti turpmākajos tiesību aktu priekšlikumos par klimata politikas satvaru laikposmam pēc 2030. gada. Turklāt saskaņā ar priekšlikumu Komisijas mērķis ir arī paātrināt un stiprināt veicinošo satvaru, lai nodrošinātu, ka tiek izveidoti apstākļi Eiropas rūpniecības un iedzīvotāju atbalstam visā pārkārtošanās laikā.
4. Komisija savu priekšlikumu Pastāvīgo pārstāvju komitejai iesniedza 2025. gada 2. jūlijā. Komiteja 16. jūlijā sniedza norādījumus turpmākajam darbam.
5. Vides jautājumu darba grupa priekšlikumu izskatīja 2025. gada 3., 7., 14. un 22. jūlijā, kā arī 2. septembra sanāksmēs. Pēc pēdējām diskusijām prezidentvalsts ir iesniegusi jaunu kompromisa priekšlikumu, kas izklāstīts šīs piezīmes pielikumā⁴.
6. Eiropas Parlamentā par referentu saistībā ar priekšlikumu *ENVI* komitejas vārdā tika iecelts *Ondřej KNOTEK* kungs (*PfE, CZ*). Balsojums *ENVI* komitejā ir paredzēts 23. septembrī un balsojums plenārsēdē – no 6. līdz 9. oktobrim.

² 6291/24.

³ 11184/25 + ADD 1.

⁴ Jaunie prezidentvalsts ierosinājumi salīdzinājumā ar iepriekšējo kompromisa tekstu (11685/1/REV 1) ir atzīmēti **treknrakstā un pasvītroti**. Svītrojumi ir norādīti ar [...]. Iepriekšējās izmaiņas salīdzinājumā ar sākotnējo Komisijas priekšlikumu šajā tekstā ir **pasvītrotas** un norādītas ar [...].

7. Lai saņemtu atzinumu, ir notikušas konsultācijas ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju.

II. JAUNĀKIE PREZIDENTVALSTS KOMPROMISA PRIEKŠLIKUMI

8. Diskusijās ir gūti ievērojami panākumi. Tomēr šis dosjē ir sarežģīts un politiski sensitīvs, jo īpaši attiecībā uz jautājumiem par ierosinātajām elastības iespējām un veicinošo satvaru. Jaunajā kompromisa priekšlikumā prezidentvalsts ir darījusi visu iespējamo, lai, pamatojoties uz līdz šim notikušajām diskusijām, apmierinātu pēc iespējas vairāk delegāciju lūgumu. Jaunākie prezidentvalsts kompromisa priekšlikumi ir apkopoti turpmāk tekstā.

- a) 4. apsvērums un 4. panta 5. punkta m) apakšpunkts – elementi, kas jāatspoguļo tiesību aktu priekšlikumos

Atsauce uz principu “energoefektivitāte pirmajā vietā” ir nedaudz pārformulēta un abās vietās iekļauta no jauna.

- b) 5., 5.a, 5.b un 7.a apsvērums – faktori, kas veicina 2040. gada mērķrādītāja sasniegšanu un pāreju uz tīru enerģiju

5. apsvērums lasāmības labad ir sadalīts divos teikumos, un ir pievienotas šādas atsaucēs:

- ilgtspējīgas pārtikas sistēmas, lauku kopienu noturība un pārtikas nodrošinājums, izmantojot ilgtspējīgu un stabilu Eiropas lauksaimniecības nozari;
- Sociālais klimata fonds kā piemērs atbalstam pārkārtošanās procesā;
- ilgtspējīga bioenerģija, kā arī citi bezoglekļa un mazoglekļa enerģijas risinājumu piemēri;
- atkarības no importa samazināšana 2040. gada mērķrādītāja sasniegšanas kontekstā.

Lai uzlabotu lasāmību iepriekšējais 5.a apsvērums ir sadalīts divos apsvērumos (5.a un 5.b), un ir izdarīti šādi papildinājumi:

- mērķis nodrošināt izmaksu ziņā efektīvu, taisnīgu un sociāli līdzsvarotu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti (5.a apsvērums);
- sīkāka informācija par tīras rūpniecības kursa mērķiem attiecībā uz oglekļa ievedkorekcijas mehānisma uzlabojumiem (5.b apsvērums).

c) 7. apsvērums un 5. panta 4. punkta p) apakšpunkts – dabiskie piesaistītāji

- Apsvērumā ir pievienota atsauce gan uz organisko augšņu īpatsvaru, gan uz neskaidrībām, kas saistītas ar izmaiņām metodikās, kā dabisko piesaistījumu raksturlielumu piemēriem, kas jāņem vērā, izstrādājot politikas pasākumu kopumu laikposmam pēc 2030. gada.
- Apsvērumā ir iekļauta arī jauna atsauce uz ZIZIMM sektora potenciālu nodrošināt ilgtermiņa ieguvumus vides jomā, kā arī ieguvumus klimata jomā.
- 5. panta 4. punkta p) apakšpunktā ir iekļauti vārdi “pienācīgā kārtā” atbilstoši Parīzes nolīguma formulējumam.

d) 7.a apsvērums un attiecīgās izmaiņas 4. panta otrajā daļā – veicinošais satvars

- Abās vietās ir veiktas vienas un tās pašas izmaiņas, lai precizētu teikumu, kurā noteikts Komisijas pienākums attiecībā uz veicinošo satvaru.

e) 8. apsvērums – ietekmes novērtējumu saturs

Prezidentvalsts ierosina turpmākajos ietekmes novērtējumos vērā ņemamo aspektu sarakstam pievienot šādus punktus:

- ģeopolitiskā situācija;
- ietekme uz energoietilpīgām nozarēm;
- ietekme uz enerģijas izmaksām un investīciju vajadzībām dalībvalstīs.

f) 8.a apsvērums un 4. panta 5. punkta a), b) un c) apakšpunkts – elastības iespējas

Ierosinātās izmaiņas attiecas uz šādiem aspektiem:

- attiecībā uz starptautisko oglekļa kredītu devuma līmeni, grafiku un nosacījumiem 2040. gada mērķrādītāja sasniegšanā ir vajadzīgas politiskas diskusijas un tāpēc šādas atsaucis ir ievietotas kvadrātiekaavās gan apsvērumā, gan rezolutīvajā daļā. Jebkādas iespējamās izmaiņas iepriekš minētajā tekstā tiktu līdzsvarotas ar ierosināto jauno teikumu 4. panta 5. punkta a) apakšpunktā, kas arī paliek iekavās, par kredītu vidiskās integritātes un izmaksu lietderības nodrošināšanu, vienlaikus veicinot ES vadošās tehnoloģiskās pozīcijas;
- atsaucis uz stratēģiskām ES partnerībām iekļaušana starptautisko kredītu izmantošanas sākšanas kontekstā;
- atsaucis uz *ETS* trajektorijas pārskatīšanu pievienošana gaidāmajā ETS direktīvas pārskatīšanā;
- atsaucis uz iespēju uzglabāt CO2 ārpus Savienības pievienošana;
- precizējums, ka starptautiskie kredīti netiks izmantoti atbilstības nodrošināšanai ES ETS, kas atbilst tekstam, kas jau ir iekļauts teksta rezolutīvajā daļā;
- papildu skaidrojumi par piemēriem attiecībā uz elastību starp nozarēm un to ietvaros, uzsverot arī nepieciešamību nodrošināt dalībvalstīm piekļuvi elastības iespējām.

- g) 4. panta 5. punkta d) apakšpunkts – salas un tālākie reģioni
- Ir pievienota atsauce uz salu un tālāko reģionu īpatnībām līdzīgi tai, kas iekļauta 8.a apsvērumā.
- h) 4. panta 5. punkta f) apakšpunkts – sociālā, ekonomiskā un vidiskā ietekme
- Ierosinātajās izmaiņās ir precizēts, ka turpmākajos tiesību aktu priekšlikumos būtu pienācīgi jāatspoguļo sociālā, ekonomiskā un vidiskā ietekme visās dalībvalstīs.
- i) i) 4. panta 5. punkta h) apakšpunkts un 4. panta 5. punkta o) apakšpunkts – taisnīga un sociāli godīga pārkārtošanās
- Minētā punkta h) apakšpunktā ir pievienota atsauce uz maziem un vidējiem uzņēmumiem, un o) apakšpunktā ir iekļautas atsauces uz sociālās kohēzijas nodrošināšanu un taisnīgas pārkārtošanās nodrošināšanu.
- j) 4. panta 5. punkta k) apakšpunkts – oglekļa emisiju pārvirze
- Ierosinātās izmaiņas nostiprina un precizē formulējumu par nepieciešamību samazināt oglekļa emisiju pārvirzes risku.
- k) 4. panta 5. punkta q) apakšpunkts – investīciju vajadzības un izdevības
- Ar ierosinātajām izmaiņām tiek pievienota atsauce uz atbalstu inovācijai un piekļuvi inovatīvām tehnoloģijām visās dalībvalstīs.
- l) Pārskatīšana – 11. pants
- Prezidentvalsts ierosina stiprināt pašreizējo Eiropas Klimata akta pārskatīšanas klauzulu, pievienojot Eiropas rūpniecības nozaru konkurētspēju, kā arī tehnoloģisko progresu un inovatīvu tehnoloģiju ieviešanu visās dalībvalstīs un nozarēs kā jaunus elementus, kas jāņem vērā ziņojumos, kurus iesniedz pēc katras globālās izsvēršanas.
 - Turklāt tiek ierosināts ziņojumam pievienot papildu pasākumus, lai stiprinātu iniciatīvas attiecībā uz veicinošo satvaru.

III. NOBEIGUMS

9. Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta:

- izskatīt pielikumā pievienoto kompromisa tekstu; un
- iesniegt to apspriešanai Vides padomes 2025. gada 18. septembra sanāksmē nolūkā vienoties par vispārēju pieeju.

Priekšlikums

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar kuru groza Regulu (ES) 2021/1119,
ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁵,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁶,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

⁵ OV C , , [...]. lpp.

⁶ OV C , , [...]. lpp.

tā kā:

- (1) Rezultāti, kas tika iegūti pirmajā globālajā izsvēršanā ⁷ saskaņā ar Parīzes nolīgumu ⁸, kura noslēdzās Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu konferencē 2023. gada beigās, parādīja, ka puses ievieš arvien iedarbīgākas klimata politikas, taču steidzami ir vajadzīga papildu rīcība, kas nodrošinātu, ka pasaule pārliecinoši virzās uz Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanu.
- (2) Pieņemdamā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119 ⁹, Savienība tiesību aktos nostiprināja saistošu mērķi līdz 2050. gadam visas ekonomikas mērogā panākt klimatneitralitāti, kas nozīmē, ka līdz minētajam datumam siltumnīcefekta gāzu emisijas jāsamazina līdz neto nulles līmenim, un mērķi pēc tam panākt negatīvas emisijas. Minētā regula arī noteica saistošu Savienības starpposma klimata mērķrādītāju 2030. gadam un [...] paredzēja, ka ir jānosaka Savienības starpposma klimata mērķrādītājs 2040. gadam.
- (3) Ņemot vērā zinātniskos ieteikumus, ko sniegusi Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padomes klimata pārmaiņu jautājumos ("Konsultatīvā padome"), un pamatojoties uz detalizētu ietekmes novērtējumu, Komisija 2024. gada 6. februāra paziņojumā "Rūpēs par nākotni: Eiropas 2040. gada klimata mērķrādītājs un ceļš uz klimatneitralitāti 2050. gadā, veidojot ilgtspējīgu, taisnīgu un pārticīgu sabiedrību" ¹⁰ nāca klajā ar ieteikumu 2040. gadam nospraust mērķrādītāju, kas paredz siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt par 90 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

⁷ Lēmums 1/CMA.5.

⁸ OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

¹⁰ COM(2024) 63 galīgā redakcija.

- (4) Lai ierosinātu Savienības klimata mērķrādītāju 2040. gadam, Komisija ņēma vērā labākos pieejamos un jaunākos zinātniskos pierādījumus, tostarp jaunākos Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) un Konsultatīvās padomes ziņojumus; ietekmi uz sabiedrību, ekonomiku un vidi, cita starpā arī bezdarbības cenas; nepieciešamību nodrošināt, ka pārkārtošanās ir taisnīga un sociāli godīga pret visiem; izmaksu lietderību un ekonomisko efektivitāti; Savienības ekonomikas konkurētspēju, jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu un to nozaru konkurētspēju, kas visvairāk pakļautas oglekļa emisiju pārvirzes riskam; labākās pieejamās tehnoloģijas, kas ir izmaksu ziņā lietderīgas, drošas un mērogojamas; Energoefektivitāti, **tostarp principu “energoefektivitāte pirmajā vietā”** [...], enerģijas pieejamību cenas ziņā un enerģijas piegādes drošību visās dalībvalstīs; godīgumu un solidaritāti starp dalībvalstīm un pašās dalībvalstīs; nepieciešamību panākt efektīvu rezultātu vides kontekstā un ar laiku panākt progresu; nepieciešamību ilgtermiņā saglabāt, pārvaldīt un palielināt dabiskos piesaistītājus, kā arī aizsargāt un atjaunot biodaudzveidību, arī jūras vidē; investīciju vajadzības un iespējas; starptautiskās norises un centienus, kas veikti, lai sasniegtu Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķus un ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) virsmērķi; aktuālo informāciju par paredzamo indikatīvo Savienības siltumnīcefekta gāzu budžetu 2030.–2050. gada laikposmam.
- (5) Lai sasniegtu 2040. gada klimata mērķrādītāju, cita starpā ir svarīgi pilnībā īstenot saskaņoto 2030. gada politikas satvaru, nodrošināt un sniegt atbalstu Eiropas rūpniecības konkurētspējas un noturības stiprināšanai un aizsardzībai, **nodrošināt ilgtspējīgas pārtikas sistēmas, lauku kopienu noturību un pārtikas nodrošinājumu, izmantojot ilgtspējīgu un stabilu Eiropas lauksaimniecības nozari**, nodrošināt pārkārtošanās ceļus, kuru pamatā ir labākās pieejamās tehnoloģijas, kas ir izmaksu ziņā lietderīgas, drošas un mērogojamas, lielāku akcentu likt uz tādu taisnīgu pārkārtošanos skartajos reģionos, [...] nozarēs un mazaizsargātās mājsaimniecībās, kas nevienu neatstāj novārtā, piemēram, izmantojot Sociālā klimata fonda atbalstu pārkārtošanās uz klimatneitralitāti procesā. Turklāt ir būtiski nodrošināt godīgu konkurenci ar starptautiskajiem partneriem, dekarbonizēt energosistēmu ar tehnoloģiski neitrālu pieeju, kas ietver visus bezoglekļa un mazoglekļa enerģijas risinājumus (arī atjaunīgos energoresursus, kodolenerģiju, energoefektivitāti, uzglabāšanu, CCS, CCU, oglekļa piesaistījumus, ģeotermālo un hidroenerģiju, **ilgtspējīgu bioenerģiju** un visas citas pašreizējās un nākotnes neto nulles emisiju energotehnoloģijas), **samazināt atkarību no importa** un ar visām attiecīgajām nozarēm, tostarp rūpniecības un transporta nozari, veidot stratēģisku dialogu par satvaru laikposmam pēc 2030. gada.

- (5.a) Lai nodrošinātu izmaksu ziņā lietderīgu, taisnīgu un sociāli līdzsvarotu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti, svarīgs faktors pārejai uz tīru enerģiju būs [...] gan privātā, gan publiskā sektora investīcijas, tostarp, izmantojot Savienības finansējumu, piemēram, paātrinot inovatīvu tehnoloģiju ieviešanu un komercializāciju, atbalstot piekļuvi rūpniecības dekarbonizācijai, tīro tehnoloģiju ražošanai un energosistēmu modernizācijai. [...] Tīras rūpniecības kurss[...] rada vajadzīgos apstākļus sekmīgai pārejai, pievēršot uzmanību gan dekarbonizācijai un industriālajai atjaunotnei,[...] gan Eiropas rūpniecībai vajadzīgā atbalsta mehānismiem, tostarp industriālās dekarbonizācijas bankai un jaunajam vienkāršotajam valsts atbalsta satvaram [...].
- (5.b) Tīras rūpniecības kurss [...] pievēršas arī labākai piekļuvei publiskajam un privātajam finansējumam, integrētam un savstarpēji savienotam Savienības enerģijas tirgum, kas nodrošina enerģētisko drošību, aprites ekonomikas veicināšanai, vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem visā pasaulē, tostarp, efektīvi īstenojot OIM un paplašinot tā darbību uz lejupējām precēm, ieviešot pretapiešanas pasākumus un rīkojoties, lai novērstu emisiju pārvirzi eksporta jomā, kā arī skaidriem veicinošiem nosacījumiem, [...] piemēram, racionalizētai atļauju piešķiršanai un tīro tehnoloģiju apguvei un mēroga kāpināšanai, lai stiprinātu rūpniecības konkurētspēju un inovāciju ES, ņemot vērā mainīgo ģeopolitisko situāciju.
- (6) Ņemot vērā mērķi – līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti –, līdz 2040. gadam siltumnīcefekta gāzu emisijas būtu jāsamazina un emisiju piesaistījumi jāpalielina tā, lai siltumnīcefekta gāzu neto emisijas (proti, emisijas, no kurām atskaitīti piesaistījumi) visas ekonomikas mērogā līdz 2040. gadam tiktu samazinātas par 90 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

- (7) Par prioritāti būtu jāizvirza siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums iekšzemē, kam papildus jāpanāk lielāki piesaistījumi, tostarp, izmantojot gan dabiskus, gan tehnoloģiskus risinājumus. [...] Izstrādājot politikas pasākumu paketi laikposmam pēc 2030. gada, pienācīga uzmanība būtu jāpievērš bruto emisiju samazinājumu devumam salīdzinājumā ar dabiskiem un tehnoloģiskiem piesaistījumiem. Ir jāņem vērā tādi dabisko piesaistījumu raksturlielumi kā mežu vecumstruktūra, organisko augšņu īpatsvars, dabiskā mainība un neskaidrība saistībā ar klimata pārmaiņu radīto ietekmi, [...] dabiskiem traucējumiem un izmaiņām metodikās[...]. Dabiski[...] un industriāli piesaistījumi nākamajās desmitgadēs Savienības ekonomikā kļūs arvien nozīmīgāki, ņemot vērā nepieciešamību vēlākais līdz 2050. gadam siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaistījumus līdzsvarot un pēc tam panākt negatīvas emisijas. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK ¹¹ pārskatīšanas kontekstā 2026. gadā tiks izstrādāti stimuli[...]; Komisija ar pārskatīšanu plāno ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (ES ETS) iekļaut iekšzemes pastāvīgus oglekļa piesaistījumus, kuri palīdzēs kompensēt atlikušās grūti dekarbonizējamās emisijas[...]. Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības nozarei ir būtiska nozīme ilgtermiņā un apritīgā bioekonomikā, un tai ir potenciāls nodrošināt tādas ilgtermiņa ieguvumus klimata un vides jomā, kas veicina ES ekonomikas pāreju uz tīru enerģiju un palīdz samazināt atkarību, aizstājot fosilos materiālus.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

- (7.a) Lai gan dažas veicinošas politikas jau ir īstenotas un to ietekme jau ir redzama, citu politiku gadījumā vēl ir, ko darīt. Komisijai būtu **jāturpina** [...]stiprināt **iniciatīvas, kas attiecas uz** [...]veicinošo satvaru, **un jātiecas** [...]paātrināt to pieņemšanu, lai nodrošinātu, ka ir izveidoti apstākļi Eiropas rūpniecības un iedzīvotāju atbalstīšanai visā pārkārtošanās laikā, pilnībā ievērojot Savienības tiesību aktus.
- (8) Savienība ir izveidojusi tiesisko regulējumu 2030. gada klimata mērķrādītāja sasniegšanai. Tiesību akti, ar kuriem minēto mērķrādītāju īsteno, cita starpā ir Direktīva 2003/87/EK, ar kuru nosaka ES ETS, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842¹², ar kuru tika ieviesti valsts līmeņa mērķrādītāji siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai līdz 2030. gadam, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841¹³, kas nosaka neto oglekļa piesaistījumu mērķrādītājus zemes izmantošanas sektoram. Komisijai būtu jānovērtē, kādi grozījumi attiecīgajos Savienības tiesību aktos būtu jāizdara, lai sasniegtu 2040. gada klimata mērķrādītāju. Izstrādājot [...] satvaru laikposmam pēc 2030. gada, Komisijai būtu jā sagatavo detalizēti ietekmes novērtējumi, nemot vērā tās veikto integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu analīzi, ģeopolitisko situāciju, ietekmi uz konkurētspēju, [...] uz maziem un vidējiem uzņēmumiem un energoietilpīgām nozarēm, kā arī ietekmi uz enerģijas izmaksām un investīciju vajadzībām dalībvalstīs, un jāapsver nepieciešamo pasākumu veikšana, kas attiecīgā gadījumā varētu ietvert leģislatīvo aktu priekšlikumus.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/842/oj>).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj>).

- (8.a) Būtu pienācīgi jāatspoguļo vairāki elementi, kas palīdzētu sasniegt 2040. gada klimata mērķrādītāju, tostarp [...] 2030.–2040. gada perioda [otraajā daļā] iespējams ierobežots devums 2040. gada klimata mērķrādītāja sasniegšanā ar augstas kvalitātes starptautiskajiem kredītiem saskaņā ar Parīzes nolīguma 6. pantu, ievērojot Parīzes nolīguma uzskaites noteikumus; loma, kāda ES ETS varētu būt iekšzemes pastāvīgajiem piesaistījumiem (piemēram, biogēno emisiju uztveršana ar oglekļa uzglabāšanu (*BioCCS*) un oglekļa tieša uztveršana no gaisa un uzglabāšana (*DACCS*)), vienlaikus nodrošinot ES ETS vidisko integritāti, tostarp, attiecīgā gadījumā paredzot iespēju uzglabāt CO₂ ārpus Savienības ar noteikumu, ka pastāv starptautiski nolīgumi, un paredzot nosacījumus, kas ir līdzvērtīgi Savienības tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem; lielāka un pieklūstama elastība starp nozarēm un to iekšienē, lai atbalstītu izmaksu ziņā lietderīgu pieeju, saskaņā ar kuru, piemēram, [...] dalībvalstu sasniegumi vienā nozarē var izmaksu ziņā efektīvi līdzsvarot trūkumus citās nozarēs, vienlaikus nodrošinot, ka katra nozare sniedz ieguldījumu centienos. Īstenojot starptautisko kredītu izmantošanu, Komisijai būtu jāņem vērā nepieciešamība nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus visās dalībvalstīs un iespēja atbalstīt stratēģiskās ES partnerības. Starptautiskie kredīti nebūtu izmantojami atbilstības nodrošināšanai ES ETS. Gaidāmajā ETS direktīvas pārskatīšanā būtu jāpārskata pašreizējā ES ETS trajektorija, lai ņemtu vērā saskaņoto mērķrādītāju 2040. gadam. Lai novērtētu sociālo, ekonomisko un vidisko ietekmi, [...] satvaram laikposmam pēc 2030. gada vajadzētu būt balstītam uz rūpīgiem ietekmes novērtējumiem. [...] Satvaram laikposmam pēc 2030. gada būtu arī jāveicina konverģence, vienlaikus ņemot vērā godīgumu un dalībvalstu apstākļus un īpatnības, tostarp salu un tālāko reģionu īpatnības.
- (9) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, noteikt Savienības mēroga klimata mērķrādītāju 2040. gadam, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tā mēroga un iedarbības dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (10) Tāpēc Regula (ES) 2021/1119 būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2021/1119

Regulu (ES) 2021/1119 groza šādi:

- 1) regulas 1. panta otrajai daļai pievieno šādu teikumu:

“Šī regula arī nosaka saistošu Savienības mērķrādītāju 2040. gadam.”;

- 2) regulas 4. panta 3., 4. un 5. punktu aizstāj ar šādiem:

“3. Lai varētu sasniegt 2. panta 1. punktā noteikto klimatneitralitātes mērķi, saistošais Savienības klimata mērķrādītājs 2040. gadam ir – panākt, ka līdz 2040. gadam siltumnīcefekta gāzu neto emisijas (emisijas, no kurām atskaitīti piesaistījumi) Savienībā ir samazinājušās par 90 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

4. Attiecībā uz laikposmu pēc 2030. gada Komisija attiecīgos Savienības tiesību aktus pārskata tā, lai padarītu sasniedzamu šā panta 3. punktā noteikto mērķrādītāju un 2. panta 1. punktā noteikto klimatneitralitātes mērķi, un apsver iespēju attiecīgā gadījumā, balstoties uz detalizētu ietekmes novērtējumu, veikt nepieciešamos pasākumus saskaņā ar Līgumiem.

[...] Komisija [...] **turpina stiprināt[...] iniciatīvas, kas attiecas uz veicinošo satvaru, un izvirza mērķi paātrināt to pieņemšanu un ieviešanu, [...]** lai nodrošinātu, ka ir izveidoti apstākļi skarto juridisko un fizisko personu, piemēram, Eiropas rūpniecības un iedzīvotāju, atbalstīšanai visā pārkārtošanās laikā virzībā uz mērķrādītājiem, kas noteikti šā panta 1. un 3. punktā, uz mērķi, kas noteikts 2. panta 1. punktā, un uz klimatneitrālu ekonomiku [...].

5. 4. [...]punkta pirmajā daļā minētās pārskatīšanas ietvaros, lai veicinātu šā panta 3. punktā noteiktā mērķrādītāja sasniegšanu, Komisija nodrošina, ka tiesību aktu priekšlikumos tiek pienācīgi atspoguļoti šādi elementi:
- a) no [2036]. gada – iespējams ierobežots devums 2040. gada klimata mērķrādītāja sasniegšanā ar augstas kvalitātes starptautiskajiem kredītiem saskaņā ar Parīzes nolīguma 6. pantu, proti, [3] % no 1990. gada ES neto emisijām, kas ES un trešām valstīm palīdzētu sasniegt siltumnīcefekta gāzu neto samazinājuma trajektorijas, kuras ir saderīgas ar Parīzes nolīguma mērķi ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, **[paredzot, ka tiks nodrošināta šo kredītu vidiskā integritāte un izmaksu lietderība, un vienlaikus veicinot ES vadošās tehnoloģiskās pozīcijas];** izcelsmi, kvalitātes kritērijus un citus nosacījumus, kas attiecas uz jebkādu šādu kredītu iegādi un izmantošanu, reglamentē Savienības tiesību akti, un šādi kredīti netiek izmantoti atbilstības nodrošināšanai ES ETS;
 - b) iekšzemes pastāvīgo piesaistījumu nozīme siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā Savienībā (“ES ETS”) nolūkā kompensēt atlikušās grūti dekarbonizējamās emisijas [...];
 - c) lielāka elastība starp nozarēm un to iekšienē, kas palīdzētu sasniegt mērķrādītājus vienkāršā un izmaksu ziņā efektīvā veidā;
 - d) tas, ka dalībvalstu mērķrādītājiem un centieniem laikposmā pēc 2030. gada būtu jāatspoguļo izmaksu efektivitāte un solidaritāte, ņemot vērā valstu apstākļus un īpatnības, tostarp salu un tālāko reģionu īpatnības;
 - e) labākie pieejamie un jaunākie zinātniskie pierādījumi, tostarp jaunākie *IPCC* un Konsultatīvās padomes ziņojumi;

- f) sociālā, ekonomiskā un vidiskā ietekme visās dalībvalstīs, tostarp attiecībā uz Eiropas rūpniecības dekarbonizācijas un konkurētspējas mērķiem;
- g) bezdarbības radītās izmaksas un rīcības sniegtie ieguvumi vidējā termiņā un ilgtermiņā;
- h) nepieciešamība nodrošināt un atbalstīt taisnīgu un sociāli godīgu pārkārtošanos visiem, īpašu uzmanību pievēršot reģioniem, nozarēm, maziem un vidējiem uzņēmumiem un mazāk aizsargātām māsaimniecībām, ko skar pārkārtošanās uz klimatneitralitāti;
- i) vienkāršošana, tehnoloģiskā neitralitāte, izmaksu lietderība, ekonomiskā efektivitāte un ekonomiskā drošība;
- j) klimatrīcība kā investīciju, [...] inovācijas un uzlabotas konkurētspējas virzītājspēks;
- k) vajadzība stiprināt Savienības ekonomikas konkurētspēju globālā mērogā un mazināt oglekļa emisiju pārvirzes risku, jo īpaši attiecībā uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un tām rūpniecības nozarēm, kas visvairāk pakļautas šādam riskam, [...] nolūkā nodrošināt godīgu konkurenci;
- l) labākās pieejamās tehnoloģijas, kas ir izmaksu ziņā lietderīgas, drošas un mērogojamas;
- m) enerģijas pieejamība cenas ziņā, enerģētiskā drošība, [...] energoefektivitāte, tostarp princips “energoefektivitāte pirmajā vietā”, [...]kā arī elektroenerģijas tīklu un starpsavienojumu stiprināšana;
- n) godīgums un solidaritāte starp dalībvalstīm un pašās dalībvalstīs;
- o) nepieciešamība panākt efektīvu rezultātu vides kontekstā un ar laiku panākt progresu, vienlaikus nodrošinot arī sociālo kohēziju un taisnīgu pārkārtošanos;

- p) nepieciešamība ilgtermiņā **pienācīgā kārtā** saglabāt, apsaimniekot un palielināt dabiskos piesaistītājus un aizsargāt un atjaunot biodaudzveidību, veicināt ilgtspējīgu un apritīgu bioekonomiku, kā arī ņemt vērā ietekmi, kāda piemīt mežu vecumstruktūras atšķirībām, dabiskajai mainībai un nenoteiktībai, it sevišķi saistībā ar klimata pārmaiņu un dabisku traucējumu ietekmi uz zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības nozari;
- q) investīciju vajadzības un iespējas, tostarp piekļuve publiskajam un privātajam finansējumam, **kā arī atbalsts inovācijai un piekļuve inovatīvām tehnoloģijām visās dalībvalstīs**;
- r) starptautiskās norises un centieni, kas veikti, lai sasniegtu Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķus un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) virsmērķi, kā arī Savienības atbalsts tās partneriem klimata pārmaiņu un to ietekmes problēmu risināšanā.”;

3) regulas 11. panta pirmajai daļai pievieno šādus punktus:

“c) Eiropas rūpniecības nozaru, jo īpaši energoietilpīgu nozaru un mazo un vidējo uzņēmumu, konkurētspēju;

d) tehnoloģisko progresu un inovatīvu tehnoloģiju ieviešanu visās dalībvalstīs un nozarēs.”;

4) regulas 11. panta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Komisijas ziņojumam attiecīgā gadījumā var pievienot leģislatīvu aktu priekšlikumus par šīs regulas grozīšanu un papildu pasākumus, ar kuriem stiprināt iniciatīvas attiecībā uz veicinošo satvaru, kas atbalsta šīs regulas turpmāku efektīvu īstenošanu.”

2. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs/priekšsēdētāja*
